

**יום השואה הבינ"ל:
עדות של פרטיזנים
יהודים, עמ' 7**

זה הדבר

פועלי כל הארצות התאחדו!

زو هديرخ ZO HADEREKH

גיליון 4 / 26 בינואר 2022

ממשלת בנט - נתניהו

צילום: לע"מ

הניאו-ליברלית הכלכלית והחברתית של אביגדור ליכרמן ממשיכה את מדיניות ההפרטה ההרסנית; העמקת הכיבוש בגולן הסורי; הוצאה של ארגוני חברה אזורית פלסטיניים אל מחוץ לחוק; קידום חוק האזרחות הגזעני; וגיוס חרדים לצבא הכיבוש. זו רק רשימה חלקית של "הישגי" ממשלת הימין בחצי השנה של כהונתה.

יש שמרימים גבה על הגדרת ממשלת בנט כממשלת ימין. אך אין תחום, בתחומי פעילותה הרבים והמגוונים, בו עמדות הימין התומך בכיבוש ובקפיטליזם אינן שולטות. אין לבוא בטענות לרע"מ על תמיכתה העקבית בעמדות אלה. הרי המפלגה האסלאמיסטית הייתה מוכנה לתמוך גם ב"דבר האמיתי" – המשך כהונתו של נתניהו.

אשר למרצ ולעבודה, קשה עד מאוד למצוא שינוי לעומק בפעילותם של משרדי הממשלה בראשם עומדים ניצן הורוביץ ומרב מיכאלי. אך גם בסוגיות יסוד כמו העמקת הכיבוש והפערים החברתיים כתולדה ממדיניות הממשלה, אין לעבודה ולמרצ שום אמירה. זו שתיקה שניתן לפרשה אך ורק כתמיכה. מספרים שממשלת בנט הוקמה כדי למנוע מנתניהו לשוב לשלטון. נתניהו אכן סולק מהשלטון בגופו, אך נותר ברוחו. ייתכן שעסקת הטיועון (או כפי שהוגדרה בגיליון "זו הדרך" הקודם: "חנינת ההון והשלטון") תרחיק את נתניהו מהחיים הפוליטיים לשנים ספורות. אך מורשתו הימנית הקיצונית של נתניהו מוסיפה לשלוט בגאון בממשלת בנט.

השרים לשעבר בממשלת בנימין נתניהו מוסיפים להתנהג בלויאליות ראויה לגנאי למורשתו הפוליטית והאידיאולוגית של מנהיג הימין וראש הממשלה לשעבר.

שתיקתו של נפתלי בנט (לשעבר שר הביטחון של נתניהו) לגבי "עסקת הטיועון", כמו גם אישור עסקת הצוללות וספינות חיל הים המגלומנית ("ישראל אימפריה!") עוד בטרם הקמתה של ועדת חקירה בנושא, מעידים שבנט מוסיף להיות עוזרו הנאמן של נתניהו. בנט אף לא מעוניין שהנושא יחקר, חרף החשדות הכבדים כלפי הבוס לשעבר. שר האוצר לשעבר של נתניהו, הלא הוא ה"חליפי" יאיר לפיד, מתכוון להזרים 100 מיליון שקל למיזם פוליטי כושל, שנועד לממן בסתר תעמולה ממשלתית בארצות הברית ובמדינות מערביות נוספות. מיזם זה הופקד עד לאחרונה בידי המשרד לנושאים אסטרטגיים של ממשלת נתניהו, שנסגר לפני כחצי שנה. תכליתו: מימון עקיף של ארגונים זרים שיפיצו תעמולה פוליטית ימנית במדינות בהן הם פועלים, תוך הסתרת העובדה שמאחוריהם עומדת ממשלת ישראל. אלה מעשיהם של בנט ולפיד בימים האחרונים.

חצי שנה מלאה לממשלת השינוי, ואין שינוי באופק; היא רק מתמירה במדיניות נתניהו. בשיח' ג'ראח נמשכים הגירוש והנישול; בשטחים הכבושים, ההשתוללות האלימה של המתנחלים אינה יודעת רסן; בנגב ניתן לקק"ל אישור לגזול את אדמות התושבים הערבים-בדואים; המדיניות

המוסד לתפקידים מיוחדים עם קיה נגד פיאט

"סביב 2013 הייתה לי פגישת עבודה עם ראש המוסד יוסי כהן. זה היה כאשר יוסי היה בתפקיד סגן ראש הארגון. הוא שאל אותי איך מסייעים לאילי הספנות ויבואן כלי הרכב רמי אונגר בתביעה נגד מיכאל לוי, מבעלי יבואנית רכב מתחרה פיאט. אמרתי ליוסי שאסור לו לחלוטין להתערב בסכסוך בין שני העסקים, אבל יוסי התעקש שחייבים לעזור לאונגר".

עדותו של איש מוסד, "דה מרקר", 14.1

דברים בשם אומרם**במרצ ויתרו על הכל, עדיפה המשותפת**

ראשי מרצ ויתרו על הכל. הם הצטרפו לממשלה תחת התחייבות לשמור על הסטטוס קוו. כלומר אין מו"מ עם פלסטין. אין תחבורה ציבורית בשבתות ובחגים. אין נישואין אזרחיים. אין הקפאת בניה בהתנחלויות. אין נסיגה מהכיבוש. אין נושא אחד שבו לעמדה של מרצ היה מקום בסדר היום הפוליטי, כי הסטטוס קוו שעליו הוסכם הוא כל מה שהימין עושה כאן מ-1967 ועד היום. כדי להעיף את ביבי מהשלטון מרצ ויתרה על הכל וקיבלה את מדיניות ביבי תחת מסווה הסטטוס קוו. במרצ צריכים להבין: המשך המצב הקיים יביא לחיסול המפלגה. בבחירות הבאות כל מי שמקיא מהסטטוס קוו שבו נשבעת המפלגה יצביע עבור הרשימה המשותפת, גם אם עמדותיה לא נראות למצביע. בהצבעה למשותפת לפחות יודעים שהם לא יצביעו עבור הסטטוס קוו".

גדעון עשת, "כלכלה שחורה", 11.1

הקן הקיימת או שמיטה בבקשתך

"כעיקרון בקק"ל מקפידים על שמיטה. אבל יש לנו היתר מיוחד מהרבות לנטיעות עצים בנגב. הן מוגדרות כפעולה חקלאית, שנועדה לשמור על קרקע ארץ ישראל וזו מצווה חשובה שגדולי הרבנים תומכים בה".

אברהם חנדבני, יו"ר קק"ל, רשת ב', 11.1

זו לא מדינה שיש לה צבא - זה צבא שיש לו מדינה
"בשל גיל הפרישה המוקדם, הפנסיה התקציבית של קציני צה"ל שווה בממוצע פי 5.3 מהפנסיה התקציבית של עובדי שירות המדינה. שווי הקצבה לתוחלת החיים בגיל 45.4 של קציני צה"ל הוא 8.7 מיליון שקל, לעומת 2 מיליון שקל בגיל 63.8 לעובדי שירות המדינה - פער של 532%. עוד עולה מדו"ח הוצאות השכר במערכת הביטחון, כי הרמטכ"ל הביא הביתה ב-2020 בכל חודש משכורת ברוטו של 99,095 שקל, אלופים בצה"ל 70,042 שקל, ניצבים במשטרה 60,319 שקל, ובעלי דרגת גונדר בשירות בתי הסוהר 59,350 שקל".

גד ליאור, "ידיעות אחרונות", 11.1

חמגעגעים לאפגניסטאן ולעיראק

"מפקד פיקוד המרכז, אלוף יהודה פוקס, ערך בשבוע שעבר לקצינים בכירים מצבא ארה"ב סיור בחברון בהדרכת דובר ההתנחלויות היהודית בעיר, נעם ארנון. לשכתו של פוקס יצרה קשר עם ארנון, הנחשב איש ימין קיצוני, וביקשה ממנו להעביר יום עיון בעיר. הסיור כלל ביקור במערת המכפלה ובכשתי ההתנחלויות היהודיות".

הגר שיזף, "הארץ", 12.1

על כישלון הפגנות הימין

"רבות דובר על ההגעה או אי ההגעה של הציבור הציוני הדתי להפגנות. פעם היו באים בהמוניהם, היום כבר לא. מה קרה לציבור?"

אורי יזרעאלי, האתר "סרוגים", 14.1

**מכתבים
למערכת****אלימות המתנחלים והממשלה**

אלימות המתנחלים בכפר בורין נגד הפלסטינים ופעילי השמאל היא תוצאה של גיבוי ממשלת-הכלאיים, שלא נוקטת שום צעדים נגד המתנחלים האלימים והבריוניים שמשתוללים בכפרים פלסטיניים. אפילו המפלגה הפלסטינית בקואליציה - רע"ם - אינה עושה דבר כדי להפסיק את האלימות. ובכלל, נראה שרע"ם משמשת עלה תאנה בממשלה, שהיא ימנית ברובה ומבקשת לחזק התנחלויות ישנות וחדשות. רק ממשלת שמאל אמיתית תוכל לפנות את ההתנחלויות ולעצור את אלימות המתנחלים, הסבורים שהם קדמו לפלסטינים בארץ הזאת.

תמי האזור, רמת גן

הוועד נגד עינויים מסכם שנה

השנה החולפת החלה בתזכורת מהדהדת שהעינויים עדיין איתנו, וכך גם קשר השתיקה האופף אותם. בשתי החלטות מקומות ומאכזבות של היועץ המשפטי, הוחלט לסגור את תיקי החקירה במקרים בהם חוו עצורים התעללות קשה מידי נציגי כוחות הביטחון, ללא הגשת כתבי אישום נגד מי מהמעורבים. במאי ראינו באימה כיצד התנהלות פזיזה של המשטרה בירושלים גוררת את ישראל למעגל דמים נוסף מול רצועת עזה - הפעם בליווי התפרצות קשה של עוינות וזעם בתוך ישראל. למרות החרדה והמתח שליוו את הימים ההם, המשיך צוות הוועד בעבודה רצופה, ופעל לחשוף את האלימות חסרת תקדים בה נקטה המשטרה נגד אזרחים בתקופה זו, גם במהלך הפגנות שקטות ולגיטימיות לחלוטין. במקביל, הגענו בשנה זו גם להישגים משמעותיים, בין היתר בזכות כינון ממשלה מתפקדת, לראשונה מזה ארבע שנים: במסגרת דיוני התקציב הובטחו 50 מיליון שקל לשיפור התנאים התת-אנושיים בהם הוחזקו אסירים ברכבי "הפוסטה" ומתקני המעצר; ולראשונה ערכנו כנס שהביא יחד מנהיגים ופעילי שטח מארבע קבוצות מיעוט שונות בישראל, הסובלות במיוחד מאלימות משטרתית - אנשים עם מוגבלויות, אזרחים יוצאי אתיופיה, חרדים וברואים מהנגב - כדי לנסח את דרישותיהם המשותפות לשיטור הוגן ושוויוני, ולהתארגן לקראת פעולה מתואמת מול מקבלי ההחלטות בישראל. מטרות רבות עוד לפנינו גם ב-2022, שצפויה להיות שנה מאתגרת בפעילות הוועד. כדי שנוכל להמשיך ולהיאבק למען זכויות האדם של כולם, בחדרי החקירות ובהפגנות, בבתי הכלא ומאחורי פרגוד החיסיון הביטחוני, אנו זקוקים גם לכם. אני מזמינה אתכם ואתכן לתרום לוועד הציבורי נגד עינויים.

טל שניידר, מנכ"לית הוועד נגד עינויים

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

ריאיון עם אליאן קרמר מפורום דו-קיום לשוויון אזרחי

מאבק על אדמות הנגב

שוטרים בצומת סעווה בנגב (צילום: אל-אתיחאד)

כיצד השפיעה חברותה של רע"ם בקואליציה על המצב?

רבים בנגב ציפו שרע"ם תעצור את מדיניות הנישול והאפליה. האוכלוסייה הבדואית בדרום העניקה יותר מ-50% מהקולות שלה לרע"ם ולמנסור עבאס, והצטרפותם לקואליציה עוררה תקוות רבות בחברה הבדואית. אך תקוות אלה התבדו, וההתפכחות הכואבת חיצקה את המחאה. המחאה ביטאה את הניכור העמוק של האוכלוסייה הבדואית ביחס לממשלה, ואת השבר שנוצר ביחסים בין האוכלוסייה הבדואית לרע"ם – שלא הצליחה לעצור את מדיניות האפליה כלפי ציבור בוחריה העיקרי. אחד הסדקים הראשונים ביחסים בין רע"ם לבין הציבור הבדואי בנגב נתגלה עם מותו של ח"כ סעיד אל-חרומי, שהיה הנציג היחיד של אוכלוסיית הנגב בסיעת רע"ם בכנסת.

כיצד פעל פורום דו-קיום במהלך המחאה?

בצד הפעילות בשטח, הפורום פועל בזירה הפרלמנטרית. בעזרתו של ח"כ איימן עודה (חד"ש – הרשימה המשותפת), העלינו לדיון בכנסת את האלימות הרבה באמצעותה פוזרה המחאה. בעזרת ח"כ סמי אבו שחאדה (בל"ד – הרשימה המשותפת) העלינו את סוגיית תוכנית ההסדרה ליישובים הבדואיים. חשוב לציין כי תוכנית זו הובטחה בעת הרכבת הקואליציה והוצגה בידי רע"ם כניצחון גדול, אך למעשה לא קודמה כלל.

האם את צופה שינוי במדיניות הממשלה בנגב?

במהלך כהונתה של הממשלה הנוכחית, וכנראה גם בזו שתבוא אחריה, אין ציפייה שהדיכוי בנגב ייפסק. ההריסות והנטיעות יתחדשו. אך המאבק האזרחי והארגון של התושבים למחאה נגד גילויי הדיכוי והאלימות הם אלו שיוכילו את השינוי לטובה בנגב.

עידן סלוצקר

בשבועות האחרונים עלה לכותרות מאבקם של תושבי הנגב הערבים-בדואים, בעקבות נטיעות קק"ל על אדמותיהם והדיכוי המשטרי האלים של מחאתם. השבוע ראיין "זו הדרך" בנושא זה את אליאן קרמר, פעילה בפורום דו-קיום בנגב לשוויון אזרחי.

מה מאפיין את מדיניות הממשלה כלפי האוכלוסייה הערבית בנגב?

בכפרים הבלתי-מוכרים בנגב חיים כ-100 אלף תושבים בדואים. המדינה מסרבת להכיר בכפרים הבדואים, ובעצם מנשלת את התושבים מזכותם על אדמה ששייכת להם. עובדה זו היא הבסיס לצורות שונות של דיכוי של המדינה כלפי האוכלוסייה הערבית בנגב.

הממשלות בישראל מובילות כלפי הבדואים בכפרים הללו מדיניות מפלה וקולוניאליסטית.

מדיניות זו מתעלמת מאורח החיים של האוכלוסייה ומנסה לכפות על התושבים הבדואים לעבור למקומות שהמדינה החליטה לרכז אותם בהם. זו גזענות, המתייחסת אל הבדואים לא כאל אזרחים שווים בישראל אלא כאל נתינים קולוניאליים, שיש להכניס אותם למעין "שמורות" לילידים ולנשל אותם מאדמתם.

אחת הדוגמאות של היחס המדכא של הממשלה כלפי אוכלוסיית הבדואים בנגב היא הרס הבתים והמבנים בכפרים הבלתי מוכרים. הפורום מפרסם מדי שנה דו"ח על ההריסות בכפרים הבלתי מוכרים. מדי שנה הורסת המדינה כ-2,500 בתים בכפרים אלה, ובשנת הקורונה, 2020, ההריסות אף הגיעו לשיא חדש – ללא שום התחשבות במשבר החברתי והכלכלי העמוק שחוללה המגיפה.

מה הרקע לגל המחאה הנוכחי?

המחאה החלה על רקע הכנות של קק"ל לקמפיין ייעור על אדמות הכפר המוכר סעווה. אלא שלא מדובר בנטיעות תמימות, אלא בתוכנית להשתלט על קרקעות המשמשות את האוכלוסייה הבדואית לחקלאות. יש לציין כי המדיניות של קק"ל לנישול בדואים מאדמותיהם באמצעות ייעור אינה טקטיקה חדשה. בעבר היו קמפיינים גדולים של קק"ל לייעור אדמות הבדואים בנגב, שתוצאתם בין השאר יער השגריר. הפעם המחאה הייתה שונה. הסיבה העיקרית לכך היא הדיכוי האלים שלה בידי המשטרה. שמונה דקות בלבד לאחר תחילת ההפגנה, החלה המשטרה לפזר את המפגינים באלימות רבה תוך ירי קליעי גומי וגז מדמיע וביצוע עשרות מעצרים. בין העצורים ישנם 50 קטינים.

סיבה נוספת לייחודה של המחאה הנוכחית היא מספרן הרב של הנשים שלקחו בה חלק. רבות מהמפגינות אף נעצרו. אחד הקולות שעלו במחאה הוא קריאתן של הנשים נגד הממשלה, שמתעלמת מהבעיות בנגב ומעמיקה גם את בעיית האלימות המגדרית.

ועדת חקירה על השימוש בפגסוס

מחאה בביה"ח איכילוב בעקבות תקיפת רופא

הצוות הרפואי של בית החולים איכילוב קיים השבוע (23.1) עצרת מחאה בעקבות אירוע חמור שהתרחש יומיים קודם לכן: רופא הותקף בידי בן זוגה של מטופלת. החשוד בתקיפה, גבר בן 37 מיהוד, נעצר לאחר שדווח כי תקף באגרופים את הרופא והיכה בארונות לצידו רפואי, שוחרר למעצר בית.

במהלך העצרת אמר אחד הנואמים: "אלימות פיסית הפכה שגרה בבית החולים. כולכם פה עובדים בבית החולים ומכירים את המציאות, אנחנו לא חוסכים בשעות עבודה, ויתרנו על זכויות בסיסיות. אין לנו חופשות, אין לנו סופי שבוע, אנחנו כאן 24/7 ונותנים את הכל. אנא מכם – תנו לנו להמשיך לעבוד בלי איום פסי על חיינו".

גם יו"ר ההסתדרות הרפואית (הר"י), פרופ' ציון חגי, השתתף באסיפת ההסברה ובמחאה שקיים ועד הרופאים של איכילוב, וביקר במחלקה בה התרחש האירוע האלים. לדבריו, "הר"י דרשה לאמץ שורה של החלטות שכבר התקבלו לפני כמה שנים, אולם יושמו בשטח באופן חלקי מאוד. מדובר בין היתר בהצבת עמדות שיטור בכל חדרי המיון ובכל בתי החולים הפסיכיאטריים, בהגברה משמעותית של מערך האבטחה, בהטמעת טכנולוגיות רלוונטיות ובהתאמת החקיקה כך שפגיעה באיש צוות רפואי תחשב כפגיעה בעובד ציבור בדיוק כמו במקרה של תקיפת שוטר".

עוד הדגיש יו"ר הר"י: "אין לנו שום כוונה לעבור לסדר היום על האלימות ועל הזלזול שמגלה הממשלה. מאסנו בדיבורים ובהבטחות, ועם הירידה בתחלואת הקורונה נאלץ לפתוח בצעדים ארגוניים עד כדי שביתה. חיי הרופאים אינם הפקר".

הרופא שהותקף, מתמחה באגף נשים ומיילדות, כתב ברשומה שפרסם בפייסבוק: "בן זוגה של המטופלת טען שהתחלתי עם אשתו ונגח בפניי בעוצמה אדירה. לאחר מכן ניסה להכות אותי באגרופים אבל הצלחתי לחמוק ממנו תוך כדי שבני זוג של מטופלות אחרות בחדר ההמתנה והאחות תופסים אותו עד הגעת המאבטחים".

עוד כתב הרופא: "הצוותים הרפואיים לא יכולים להמשיך לעבוד תחת חשש מאלימות מכל סוג שהוא. מגיע לנו יותר מזה".

הרשימה המשותפת דורשת להקים ועדת חקירה פרלמנטרית בנושא השימוש של המשטרה ברוגלה פגסוס. ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש – הרשימה המשותפת) מסרה (23.1): "אעלה במליאה בשם הרשימה המשותפת הצעה להקמת ועדת חקירה לבחינת שימוש המשטרה בתוכנת ריגול, כי מוכרחים לחקור פרשה זו באופן עצמאי". בהמשך הדגישה: "החשיפה כי המשטרה עושה שימוש בכלים טכנולוגיים למעקב אחר אזרחים, ללא שום פיקוח, מעידה על דריסה גסה של הנורמות הדמוקרטיות. היא חושפת כי כלל אזרחי ישראל נמצאים במרחק החלטה משטרית מאובדן זכותם לפרטיות. זו דוגמה נוספת לזליגת הנורמות המשטריות של הכיבוש לתוך ישראל ולביסוס גישה משטרית חסרת רסן. זו פרשה חמורה שהכרחי להוציאה לאור היום".

על כך הוסיף יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש): "אני מברך על הזעם הציבורי על פרשת אן-אס-או. אך השתיקה הציבורית כשאמצעים אלה מופנים נגד אזרחים ערבים ופלסטינים – היא שנותנת להם לגיטימציה. האחראים בממשלה ובמשטרה חייבים להיענש".

ארגון העיתונאים פנה השבוע ליועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט בדרישה לחקור אם נעשה שימוש ברוגלה במעקב אחרי עיתונאים ומקורות עיתונאיים. במכתב למנדלבליט כתב היועץ המשפטי של ארגון העיתונאים, עו"ד אמיר בש: "עולה חשש כי משטרת ישראל משתמשת בתוכנת ריגול של חברת אן-אס-או כדי לפרוץ מרחוק לטלפונים של אזרחים ישראלים ללא צווי חיפוש או האזנה, באופן המעלה את החשש הכבד כי בוצעו מעקבים בדרך זו גם אחרי עיתונאים ומקורות עיתונאיים".

לדברי עו"ד בש, "חופש העיתונות והחיסיון העיתונאי הם אבני בניין מרכזיות בחומה המגנה על משטר דמוקרטי, ומעמדם מעוגן היטב בדין הישראלי. היה ומשטרת ישראל ניהלה מעקבים אחרי עיתונאים ומקורות עיתונאיים אזי מדובר בהתנהלות שאינה כדן, בניגוד לנהלי המשטרה עצמה בנושא, תוך פגיעה חמורה בחופש העיתונות ובתוך כך, בחיסיון מקורות ובזכויותיו של הציבור".

ח"כ כסיף: להכיר בטבח טנטורה

מזכירות הכנסת דחתה (24.1) הצעה לסדר היום במליאת הכנסת שהגיש ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת) להכרה בטבח בתושבי הכפר טנטורה בשנת 1948.

ח"כ כסיף הגיש את ההצעה בעקבות הקרנת הבכורה של הסרט "טנטורה" מאת הבמאי אלון שורץ, אשר תיעד וידויים של חיילים לשעבר בחטיבת אלכסנדרוני שהשתתפו במעשי הטבח בכפר. אחדים מהלוחמים לשעבר הודו כי קורבנות הטבח נקברו בקבר אחים הנמצא כיום במתחם של מגרש ההניה של חוף דור הפופולרי.

ח"כ כסיף מסר: "לאורך ההיסטוריה ניסו פושעי מלחמה להסתיר את פשעיהם נגד האנושות ונכשלו. סירוב לדיון בכנסת לא משנה את ההיסטוריה. את האמת לא ניתן להסתיר, וכך יהיה גם במקרה של הטבח בטנטורה".

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

עובדי הנמלים מפגינים למען זכות השביתה מול בית הדין הארצי לעבודה בירושלים, אפריל 2017 (צילום: ההסתדרות)

ההסתדרות הכריזה סכסוך עבודה בנמלי חיפה ואשדוד

אוכלים את פירותיה הבאושים של הפרטה

איגוד עובדי התחבורה הוסיף: "אפרופו תחרות. חתרנו למצוא משקיע אסטרטגי. לא באנו מרצוננו – הובילו אותנו לשם. אנו רוצים להכניס משקיע משלנו שיכניס את האוניות שלו אלינו". לא רק שנציג ההסתדרות תמך בהפרטה וקידם תחרות של עובדים בעובדים – הוא גם רצה למצוא את התאגיד שינצל אותם!

חמש שנים קודם לכן, בראיון שהעניק ביולי 2013 לתוכנית "מה בוער" בגלי צה"ל, אמר שר התחבורה דאז ישראל כ"ץ: "לקחת את המונופול הקיים של הוועדים ולנסות להשליטו על הנמל החדש – לא יהיה". בכך, שלל למעשה כ"ץ את עמדת הוועדים לפיה במקרה של הקמת נמל פרטי חדש יישמר ועד עובדים אחד. העובדים דרשו אז שעובדי הנמל החדש "יושאלו" מעובדי הנמל הקיים, או שהעובדים החדשים יצורפו להסכם הקיבוצי הקיים. אך כ"ץ הבטיח לתאגידים הרב-לאומיים למנוע הסכם קיבוצי משותף לכלל עובדי הנמלים. השר של "המחנה לאומי", הטוען כעת לכתר בליכוד, לא הסתיר שיעד מדיניות ממשלת הימין הוא העברת הנמלים לידי חברות זרות. לכן אין שום תמימות בהכרזותיו של אדרי, לא אז ולא כעת. מתחילת הדרך הייתה מטרת "הרפורמה" לחזק את בעלי ההון ולהחליש את העובדים המאורגנים.

אז והיום

ההבדל בין אז והיום הוא שבחודשים האחרונים חשים העובדים בנמלים שטרם הופרטו – חיפה ואשדוד (נמל אילת כבר הופרט... בסיוע של ההסתדרות) – תסכול הולך וגובר נוכח מציאות הניצול המעמיקה. מצד אחד, מסרבים הנמלים שבבעלות המדינה לגייס עובדים חדשים, כי במסגרת ההפרטה יש למסור אותם לרוכשים עם מצבת כוח אדם נמוכה ככל האפשר, ומצד שני הנמל הפרטי בחיפה (בבעלות ממלכתית סינית) אינו מאורגן ואכן מתחרה בנמלים הקיימים. עד לאחרונה אסרו בתי הדין על עובדי הנמלים לנקוט צעדים ארגוניים. ההסתדרות מצידה פיזרה כל נציגות עובדים שהביעה התנגדות להפרטה. מרוב תסכול, ישנם ועדים שרוצים אפילו להתאגד במסגרת "ההסתדרות הלאומית" – הידועה בתמיכתה העקבית באינטרסים של בעלי ההון. לצערנו, אין לאדרי ולפטרוננו, יו"ר ההסתדרות ארנון בר-דוד, יושרה. לכן אין הם מביטים ישר בעיני עובדי הנמלים, חברת החשמל, תעש ורבים נוספים, ואומרים: "טעינו. יש להילחם בהפרטה למען האינטרסים שלכם".

אפרים דוידי

ההסתדרות הכריזה בשבוע שעבר (17.1) על סכסוך עבודה בנמלי חיפה ואשדוד הנועדים להפרטה. זאת, נוכח כוונת המדינה לאפשר לנמל המפרץ ולנמל הדרום הפרטיים לפרוק ברציפה אוניות מטען כללי ולא רק אוניות מכולה, כפי שנקבע בהסכם בין המדינה לוועדים במסגרת הפרטת הנמלים – שבוצעה בתמיכת ההסתדרות.

ההסתדרות מסרה עוד כי שביתה תפרוץ בנמלים ב-1 בפברואר, בהשתתפות 1,400 עובדים בנמל אשדוד ו-1,000 עובדי נמל חיפה, בגלל "הכוונה לעשות שימוש בנמלי הים החדשים, או במי מהם, לפריקת מטען כללי, וזאת באופן חד-צדדי, כרעם ביום בהיר ובניגוד מוחלט להבנות רבות שנים אשר היו הנחת העבודה בעת ניהול המשא-ומתן לחתימת הסכמי הרפורמה בנמלי הים. כל זאת מבלי שהנושא יהיה מוסדר מול צד העובדים, וזאת כנובע מחוסר תום לב קיצוני של צד המעסיקים".

יו"ר איגוד עובדי התחבורה בהסתדרות, אבי אדרי, הבהיר: "במשך 8 שנים הציגה המדינה לנו ולחברות הנמל מצגים לפיהם לא יכנסו אוניות מטען כללי לנמלים החדשים. כל ההסכמים, רשתות הביטחון לעובדים (תעסוקתיות וכלכליות), הסכמי הפרישה שנחתמו – כולם נבנו על מצג המדינה שחברות הנמל לא ייפגעו בתחום המטען הכללי. משמעות כניסת אוניות מטען כללי לנמלים החדשים היא פגיעה כלכלית אנושה בנמלים הקיימים וקריסת כל הסכמי הרפורמה שנחתמו בדם, יזע ודמעות. אנחנו מקווים שהמדינה ונציגיה יעמדו בהבטחות המפורשות שניתנו לנו במהלך הסכמי הרפורמה" – קרי: ההבטחות שניתנו במסגרת ההפרטה.

תמימות או רמאות?

דבריו של מר אדרי, שמונה לתפקיד לפני 14 שנה (להבדיל מ"נבחר לתפקיד בידי חברי האיגוד" – אדרי לא היה נהג, שכיר באל-על או עובד נמל), מעוררים את השאלה האם זה ביטוי של תמימות מצידו או של רמאות מצד המעסיקים? הרי אדרי ליווה את תהליך ההפרטה מראשית דרכו.

ב-2018 הכריז אדרי בדיון שעניינו עתידם של הנמלים בישראל: "יש אינטרס זהה של העובדים והנמל – הם בעד התחרות ושהתחרות משפרת". השאלה הנשאלת היא: תחרות? נגד מי? "נגד הנמלים הפרטיים החדשים" המוקמים באשדוד בחיפה, הסביר. אבל רגע, מי יתחרה במי? עובדי הנמלים שבבעלות המדינה בעובדי הנמלים שבבעלות ההון. האם זו הייתה המטרה של מאבק העובדים וההסתדרות? יו"ר

בית הספר לרפואה באוניברסיטת אריאל (צילום: אוניברסיטת אריאל)

רל"א קוראת לסגור את הפקולטה לרפואה באריאל

אתיקה רפואית נגד הכיבוש

להם להשלים את הכשרתם במוסדות לימוד אחרים – או אף לסיים את הכשרתם באריאל, שתסגור בינתיים את רישום התלמידים לשנים הבאות.

שר הבריאות הורוביץ – שמפלגתו מתנגדת לכאורה לכיבוש השטחים הפלסטיניים ולהתנחלויות – לא השיב, ככל הידוע, למכתבה של רל"א. לעומת זאת שלח פרופ' ציון חגי, יו"ר הר"י, מכתב תגובה. בתשובתו נתלה פרופ' חגי במצבה הקשה של מערכת הבריאות הציבורית, העומדת בפני "מצב חירום של ממש בעתיד הלא רחוק – מצב של מחסור אקוטי בצוותי רפואה". מסיבה זו, הסביר, "ההסתדרות הרפואית בישראל מברכת על הקמתה ופתיחתה של כל פקולטה חדשה שכזו, היא מיקומה אשר יהא". בסיום מכתבו הדגיש כי לתפיסתו "אין זה נכון לערב מחלוקות פוליטיות" בנושא.

אך רל"א סירבה לקבל תירוצים אלה, ושלחה מכתב נוסף בו התמודדה עם דבריו של יו"ר הר"י. לדברי העמותה, אוניברסיטת אריאל אינה הפתרון למחסור בצוותי רפואה: "הבעיה בעיקרה בצורך להגדיל את מספר השדות הקליניים ללמידת הסטודנטים, כך שהוספת בית ספר לרפואה לא תורמת כהוא זה למספר הסטודנטים לרפואה בישראל". כמו כן תלתה רל"א את האשם ב"ממשלות ישראל בעשורים האחרונים – אשר סירבו להשקיע תקציבים ראויים בהגדלת תשתיות הבריאות ומספר המיטות".

עוד הדגיש המכתב: "ההחלטה להקים פקולטה לרפואה דווקא באריאל אין מטרתה להוות פתרון למחסור בצוותי רפואה, כמו שהיא באה לתת לגיטימציה להעמקת הכיבוש ומשטר האפרטהייד".

בהמשך ציינה רל"א, כי "מקצועות הרפואה והמחקר בנויים על לגיטימציה בינלאומית, שיתופי פעולה והסכמות גלובאליות. יש לציין כי בית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג מנהל בימים אלו חקירה לגבי עצם הקמת ההתנחלויות והיותן פשע מלחמה. לפיכך גם עצם הפעלת הפקולטה בשטח כבוש מהווה סיכון לעתידם של הבוגרים והבוגרות שירצו להשתלב במוסדות אקדמאיים ורפואיים בעולם ומכתימה את מערכת הבריאות הישראלית כולה. על מי שעתידי מערכת הבריאות ובוגריה בראש מעייניו לפעול לסגירת הפקולטה ולמציאת פתרונות חלופיים, הן ברמה האתית והן מבחינה חוקית".

העמותה רופאים לזכויות אדם (רל"א) פנתה באחרונה לממשלה, למועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) ולהסתדרות הרפואית בישראל (הר"י) בדרישה לסגור את הפקולטה לרפואה ואת בית הספר לסייעוד, הפועלים באוניברסיטת המתנחלים באריאל. לטענת רל"א, קיום הכשרה רפואית בהתנחלות בשטח כבוש עומד בסתירה לערכי מקצועות הבריאות.

בית הספר לרפואה באוניברסיטת אריאל ("על שם ד"ר מרים ושלדון אדלסון") נחנך באוגוסט 2018. אוניברסיטת אריאל עצמה, שפועלת בהתנחלות הרביעית בגודלה בגדה המערבית הכבושה, הוקמה מתוקף החלטה של "מל"ג יהודה ושומרון" – גוף הכפוף למשרד הביטחון. לכן, לטענת מבקריה של אוניברסיטת אריאל, עצם הקמתה משולל לגיטימיות, שכן אין זה מסמכותו של משרד הביטחון לאשר הקמה של מוסדות להשכלה גבוהה.

במכתב ששיגרה רל"א לשר הבריאות ניצן הורוביץ, לשרת החינוך יפעת שאשא-ביטון, למל"ג ולהר"י, נכתב: "באמצעות בניית מוסדות בריאות, השכלה ותרבות בשטחים הכבושים, מבקשת המדינה לחזק משטר של כיבוש ואפרטהייד בהכשירה יתדות של נורמליות במה שאינו נורמלי בהגדרה. מוסדות אלו פתוחים לאזרחים ותושבי/ות ישראל בלבד, וחסומים לחלוטין לפלסטינים ולפלסטיניות תושבי השטח הכבוש, וממילא אינם מוקמים עבורם ולטובתם".

עוד טענה רל"א: "סתירה מובנית מתקיימת בין כיבוש, משטר הפרדה/אפרטהייד וקולוניאליזם, לבין הערכים שאמורים להנחות את מקצועות הבריאות והרפואה: ערכים שאינם מבדילים בין אדם לאדם בזכותו לבריאות, ששמים מול עיניהם את מכלול בריאותו של אדם, כולל נגישותו לתנאים מגדירי בריאות בהם שולטת מדינת ישראל אל מול הפלסטינים החיים תחת כיבוש. לפיכך בהגדרה, הלימודים וההוראה באותם מוסדות עומדים בניגוד לאתיקה הרפואית, האוסרת על רופאים ורופאות לקחת חלק בהפרות של החוק ההומניטרי הבינלאומי וזכויות האדם. בהיסטוריה של הרפואה, מקרים של שיתוף פעולה בין מערכת שליטה קולוניאלית ומפלגה לבין שירותי בריאות גרמו לפגיעה משמעותית בבריאות וכן למשברי אמון שנוקיהם כבדים למשך שנים רבות".

על מנת שסטודנטיות וסטודנטים הלומדים כעת רפואה או סיעוד באריאל לא ייפגעו מההחלטה, קראה רל"א לאפשר

חיילי הצבא האדום מפנים חולים למחנות השחרור של מחנה ההשמדה אושוויץ, 28 בינואר 1945 (צילום: הומוניטה)

לציון יום השואה הבינלאומי

עדות של פרטיזנים יהודים

לחלון: "לעזאזל, דם נשפך שם כמו מים בנהר! קח אותם" – אמר, והצביע בידו על משפחתו של אברהם – "ולך לשדה, ליער!"

לאחר הבריחה, ביחידת פרטיזנים

יום אחד אמורה הייתה להתקיים פגישה מיוחדת עם עוד פרטיזנים שלא הכרנו. המפקד דומברובסקי ידע על כך כל שהיה נחוץ. לפתע נשמעו קולות נפץ של רימונים ושל נשק אוטומטי. שניים מהשומרים שלנו, שרק הספיקו לשאול לסיסמה, נורו למות.

הגרמנים, בבגדים אזרחיים, הגיעו קרוב מאוד לעמדתנו. הרימונים המשיכו להתפוצץ סביבנו, ואברהם עדיין לא זז ממקומו. בסוף, רימון שנפל לידו – העיר אותו. הוא תפס רובה מהנשק שהבחורים עזבו בבהלה ורץ לעמדה של דומברובסקי. אבל היה כבר מאוחר מדי. הגרמנים המשיכו להתקרב ולא היה לאברהם שום חיפוי – הוא הפך מטרת האש של הגרמנים. הכדורים ניתזו לצידו מכל עבר, המכנסיים הרחבות שלו נוקבו בהם, ובדרך נס לא פגעו בו.

שתי בחורות שרצו לפני אברהם, בת וגיסה של שמיל לאקסמן, נורו. אחת מהן, יאדזיה, מתה מיד. השנייה, אשר שמה לא זכור לי, נפצעה אנושות. היא קראה לו, שיציל אותה. אברהם הרים אותה, וסחב תחת מטר של כדורים – עד איבוד שארית כוחותיו. הוא היה משוכנע שגם הוא נפצע.

לבסוף, הצליח להתרחק מטווח האש ולהגיע אלינו, כשהוא צועק בבהלה שהוא פצוע. החברים החלו לסובב אותו ולחפש את פצעיו, אבל מצאו רק את מכנסיו מלאי חורים.

האם יכולתי לדמיין לעצמי אז, כלואה בצריף אחרי אותה סלקציה גורלית נוראה, שאני אשרוד את הסייט הזה, ואבוא לכאן כאדם חופשי, שיש לו ארץ ובית משלו, ילדים ונכדים? מה קלושים, חסרי כל תקווה היו סיכוייני לשרוד, להגיע לסוף המלחמה הזאת. ועכשיו – חום אנושי, פרחים, דמעות משותפות, לבביות.

ב-27 ינואר 1945 שחררו כוחות הצבא האדום של ברית המועצות את מחנה הריכוז וההשמדה אושוויץ-בירקנאו. מחנה אושוויץ הפך לסמל של השואה, המייצג את עומק הגזענות הנאצית והפשיסטית. השבוע מציינים ברחבי העולם 77 שנה לשחרור המחנה.

בנובמבר 2005 קיבל האו"ם החלטה בדבר ציון ה-27 בינואר כיום הנצחה בינלאומי לקורבנות השואה. טקסי יום הזיכרון יתקיימו במישורים הבינלאומי, הלאומי, האזורי והמקומי, כולל באוניברסיטאות ובבתי ספר. בניגוד למקובל, העצרת הכללית של האו"ם לא הצביעה על ההחלטה – היא נתקבלה פה אחד וללא הצבעה.

מאבק הפרטיזנים בכובש הנאצי

בין הפרטיזנים האנטי-פאשיסטים אשר לחמו בנאצים, נותרו בחיים וגם העלו את קורותיהם במלחמה על הכתב, היו סוניה ואברהם הרמן. בני הזוג, שהצטרפו למק"י עם הגעתם לארץ, התגוררו בהרצליה וגידלו שתי בנות. שנה לאחר הכרזת יום השואה הבינלאומי באו"ם, בשנת 2006, פרסמו סוניה ואברהם בהוצאה עצמית ספר זיכרונות משותף בשם "בחסות הלילה", בו גוללו את סיפור חייהם באותן שנים נוראות. להלן כמה קטעים מהספר, המסופרים בקולה של סוניה.

בסתיו 1942, אחרי החגים, גורשו כל היהודים מהאזור שלנו לגטו בעיר לוקוב. זה היה בשבת. קיבלנו הוראה לפנות את בתינו עד עשר בבוקר. כל אחד הורשה לקחת עמו עד 20 ק"ג מטען. לפקודת הגרמנים, הגיעו פולנים עם עגלות רתומות לסוסים אל בתי היהודים. הם באו לקחת אותנו לגטו.

מפחדים, שבורים, התלבשנו בכל הבגדים שהיו לנו. בדיוק התכוונו ללכת לעגלה שעצרה לפני הבית שלנו, כשפתאום הופיע הפולני סטאשק וואדס, מכר של אברהם. וואדס ניגש לאברהם והצטעק: "מה, תלך כמו כבש לשחיטה?!" אברהם תהה: "אז מה לעשות?" וואדס תפס אותו בזרועו, ומשך אותו

כך הביסה סין את הקורונה

ההתפרצות הראשונית בוואהאן, עדכנו עובדי בריאות ברחבי המדינה את אופן יישום תוכנית החירום בהתאם ללקחים. בתי חולים בכל עיר נערכו מחדש כדי למנוע העברה ויראלית. קווי תקשורת הוקמו כדי שעובדי בריאות יוכלו לדווח ולקבל גישה למידע עדכני עם כל גל התפרצויות. במשרדים, בחנויות, בתחנות תחבורה ציבורית ובמרחבים ציבוריים הותקנו מדדי טמפרטורות ותחנות בדיקה כדי לזהות מקרים חדשים. המדינה נקטה בגישת מעקב מבוססת "ביג דאטה", והשיקה יישומון ייעודי המידע כל אזור על תוצאות הבדיקה שלו וכיצד עליו להתנהל בעקבותיה.

חשוב לא פחות, הרשויות המקומיות חילקו מזון ומצרכים חיוניים נוספים לבתייהם של אזרחים שנדרשו להישאר בבידוד. עסקים נדרשו להמשיך לשלם לעובדים במהלך סגרים. בכל שלב בתגובתה של סין למגפה, ארגונים של ההמונים למאבק בנגיף מילא תפקיד חשוב. שילובם של עשרות אלפי מתנדבים בפעילות הסיוע ובהעלאת מודעות במקומות עבודה ובמסגרות שונות איפשר לסין לצמצם באופן מכריע את התמדותה מקורונה. הטלת הספק בהצלחתה המרשימה של סין בהתמודדות עם הקורונה היא דרכה של התקשורת הקפיטליסטית לשכך את הזעם הציבורי על כישלונן הפושע של הממשלות במערב.

רוזה אסטרוב ובנג'מין זינביץ', מונת'לי רוויי
תרגום ועריכת: זוהר אלון

קובה מייצאת חיסונים

באוגוסט ובספטמבר 2021 נאלצה קובה להתמודד עם התפרצות קורונה חמורה שדחקה את מערכת הבריאות לסף שבירה. מאז ירד מספר מקרי הידבקות באופן משמעותי. כעת מדווחים כ-150 מקרים בכל יום ברחבי המדינה. שיפור זה הוא בין השאר תוצאה של קמפיין ההתחסנות המתמשך. כ-90% מאוכלוסיית האי מחוסנים. קובה היא לא רק המדינה הלטינו-אמריקאית היחידה שיש לה חיסוני קורונה משלה; זו גם אחת המדינות עם שיעורי ההתחסנות הגבוהים בעולם.

בעוד מדינות עשירות רבות אוגרות חיסונים והמדינות העניות נאבקות על גישה אליהם, סירבה קובה לייבא חיסונים מחברות תרופות בינלאומיות או להצטרף לתוכנית הפצת החיסונים של ארגון הבריאות העולמי. במקום זאת השקיעה קובה את משאביה בפיתוח חיסונים מקוריים. החיסונים הקובניים הם חיסוני צמד, בהם שילוב של חלבונים מפעיל תגובה חיסונית חזקה. "סוברנה 02" משתמש בווריאנט של אחת מאברוני החלבון של וירוס הקורונה, האחראי להחדרת הנגיף לתא.

החברה הביו-רפואית הממשלתית של קובה הודיעה כי מכסת הייצור השנתי של החיסונים עבדאללה וסוברנה 02 היא 100 מיליון יחידות. עבדאללה וסוברנה 02 נבחנים כעת בידי מומחים מארגון הבריאות העולמי. בסוף ספטמבר שיגרה קובה משלוח ראשון של חמישה מיליון חיסונים מסוג עבדאללה לווייטנאם. ונצואלה וניקרגואה קיבלו גם הן מיליוני מנות חיסון מסוג סוברנה 02 ועבדאללה. החודש מתכננת וייטנאם ונצואלה להתחיל לייצר חיסוני עבדאללה בעצמן, ואילו איראן כבר מייצרת בעצמה חיסוני סוברנה 02. בעתיד הקרוב עשוי להתחיל הייצור של החיסונים הקובניים גם במקסיקו ובארגנטינה.

וריאנט האומיקרון רושם שיאי הדבקה בארה"ב, וסוף המגפה נראה רחוק מתמיד. אך במקום להתמודד עם המגפה, נערך ממשיך בידן לכניעה ומעורר את הציבור "ללמוד לחיות עם הנגיף" – ללא הגבלת זמן. כאשר הצבענו על הצלחתה של סין למנוע מוות מהנגיף, טענו נגדנו אנשי ימין קיצוני כמו בן שפירו כי זה בלתי אפשרי, וכי ההצלחה של סין היא זיוף.

ארה"ב רשמה יותר מקרי מוות בקורונה מאשר כל מדינה אחרת בעולם. ב-2021 מתו מקורונה 476,863 אמריקאים – עלייה ביחס ל-370,777 המתים ב-2020. בסין, לעומת זאת, מתו בשנת 2021 שני אנשים בלבד כתוצאה מהנגיף, נוסף ל-64 מתים בהונג קונג. נתונים אלה פרסם המרכז למדע המערכות והנדסה של אוניברסיטת ג'ון הופקינס. לפיכך הגיע המספר הכולל של המתים בסין מאז פרץ המגפה ל-4,636 (לא כולל הונג קונג). מקרי המוות נרשמו ברובם בחודשים הראשונים של 2020.

על אף שדיק של 100% הוא סטנדרט בלתי אפשרי בתחום הסטטיסטיקה האפידמיולוגית, והמספר האמיתי של מקרי הידבקות ומוות בכל מדינה גבוה במידה מסוימת מהמספר המדווח, נתוני התמדות הנמוכים בסין אומתו בידי כמה מקורות אמניים. עם אלה נמנים ארגון הבריאות העולמי; צוות מומחים שבחן את התגובה הסינית למגפה ופרסם את ממצאיו בכתב העת "בריטיש מדיקל אסוסיאשן"; מרכז מעקב הקורונה העולמי; ואפילו העיתון "ניו יורק טיימס".

תגובתה של סין למגפה הייתה חריגה בהיקפה, אך סין אינה ייחודית בהתמודדותה המוצלחת עם המגפה – בוודאי בהשוואה לארה"ב ולמדינות אירופיות קפיטליסטיות. ניו-זילנד נקטה צעדים אפקטיביים להכלת הנגיף וספרה 26 מיתות בלבד מהנגיף ב-2021. דרום קוריא, מדינה קפיטליסטית שאוכלוסייתה מונה כ-15% מאוכלוסיית ארה"ב, רשמה עד כה 5,887 מיתות בסך הכל – פחות מאחוז מכלל המיתות מהנגיף בארה"ב. אך עבור אלה החיים בקפיטליזם האמריקאי, מערכת בריאות שיכולה לצמצם את מספר המתים ממגפת הקורונה נראית כמו פנטזיה. מה עשו העם, הממשלה והמפלגה הקומוניסטית של סין כדי להשיג הישג כה יוצא דופן?

המחזות בייג'ינג וגואנגדונג הפיקו לקחים מהתפרצות מגפת הסארס בשנת 2003, וועדת הבריאות הלאומית פרסמה תוכנית חירום לאומית להגנה על בריאות הציבור כבר בשנת 2006. מאז יושמה ברחבי סין תוכנית מקיפה להכנה להתפרצות מחלות מדבקות. התוכנית כללה הקמת סוכנויות בריאות מקומיות, מחוזיות וארציות לצורך השגת מוכנות גבוהה בכל מקרה חירום בריאותי ציבורי. בזמן התפרצות המגפה בוואהאן יושמה התוכנית לראשונה.

מאז שזוהתה התפרצות של דלקת ריאה ויראלית בוואהאן, דרשו הרשויות מכל מאומת או חשוד בהידבקות בקורונה להתאשפז בבתי חולים לטיפול במחלות מדבקות. כאשר הגיעו בתי חולים אלה לתקרת הקיבולת שלהם, נבנו כמה בתי חולים זמניים תוך ימים ספורים. רשויות בריאות הציבור ביקשו סיוע, ו-42,322 עובדי בריאות הוצבו בוואהאן וברחבי מחוז חובאי. רשויות בריאות הציבור הלאומיות והמקומיות הקימו מטה מרכזי לתגובה אפידמיולוגית שניהל את המאמצים בשטח. המטה עיבד במהירות מידע רב בכל הקשור באבחון ובטיפול במחלה. את המידע הפץ באמצעות הרשאות החברתיות וובינרים יומיים, בהם השתתפו אלפי מומחים ועובדי בריאות מרחבי סין. כאשר נבלמה

הצגה חדשה בתיאטרון

אלפא: "הר תפארת"

בתיאטרון אלפא בתל-אביב החלו הצגות של המחזה "הר תפארת" – פנטסיה היסטורית" מאת אברהם עוז ובכימויו. בהצגה משתתפים אביאל שיליאן, מאשה סמאן, תום הדס, אסף מור, שני כיהלי, עדן קלדרון, סמי מחאמיד, יעקב שביר, מורין דבא, מייק אברמוביץ ובועז צפרייר.

המחזה "הר תפארת" נכתב לפני כארבעים שנה כחלק מטריולוגיה בימתית על תולדות הציונות. את המהלך יזם מנהל התיאטרון "נווה צדק" עודד קוטלר, במטרה להציג את סיפורן של העלייה הראשונה וראשית הציונות.

במרכז המחזה עומדת פרשת חיי של יוסף פיינברג, דודו של אבשלום פיינברג הידוע. לדברי עוז, פיינברג היה דמות טראגית: איש העלייה הראשונה וממייסדי המושבה ראשון לציון, מי ששכנע את הברון רוטשילד בפריס לתמוך בהקמת המושבות היהודיות בארץ. לאחר כעשור היה אחד ממנהיגי המרד נגד פקידי הברון, ורוטשילד דרש את סילוקו מן המושבה.

העלאת המחזה לוותה במאבקים משפטיים. בשנת 2018 הוצג המחזה "הר תפארת" בפני מדור הפרינג' של משרד התרבות. בעקבות ההצגה הודיעו רשמית לתיאטרון אלפא שהמדור קיבל את המופע בחום ובהתלהבות, והמליץ לתקצב אותו בנדיבות.

אך בפועל, מאותו רגע התנכלו פקידי המשרד לפרויקט בתואנות פרוצדורליות, אך עו"ד אביגדור פלדמן, ובצידו עו"ד עמרי ברבש, הביסו אותם בשלוש ערכאות משפטיות, והגזירות בוטלו. לדברי המחזאי, "למרות פסיקת בית המשפט הוסיפו פקידי המשרד להתחכם לפסק הדין בתחבולות, וסופו של דבר ש'הר תפארת' עלה לפני ימים ספורים על הבימה מבלי שייתמך בשקל אחד".

יצוין שעם דמויותיו של המחזה, אשר עלילתו נמשכת מהפוגרומים ביהודי רוסיה ועד "קונגרס אוגנדה" של התנועה הציונית, נמנים בין השאר בן יהודה, רוטשילד, הרצל, אחד העם, נחמה פוחצ'בסקי, לבונטין, חיסין, פקיד הברון אוסוביצקי, ועוד. "כל השאלות הפתוחות בדבר החלום הציוני והשלכותיו על מגשימי וכל הסובבים אותם, נשים וגברים, ערבים ויהודים, מוצגות בו, ונשמעות כאילו נשאלו היום", הדגיש עוז.

בקריאה לצופים הוסיף עוז: "שורשי הווייתנו הלאומית מוצגים ללא משוא פנים דרך חוויה בימתית ייחודית. שפטו בעצמכם האם, בניגוד לעמדת פקידי התרבות, יש זכות קיום לאמנות המשקפת את חיינו. בעצם בואכם אלינו תתרמו לקיומו של תיאטרון המבקש לדבר אמת".

סרט תיעודי על חיסולו של מחנה

הפליטים הפלסטיני ירמוכ בסוריה

בשבוע שעבר החלו באירופה ההקרנות של "פלסטיין הקטנה", סרט תיעודי על חיסולו של מחנה הפליטים ירמוכ שבסוריה. הבמאי עבדאללה אל-ח'טיב, יליד ירמוכ, מספר את קורותיו של מה שהגדיר "מחנה הפליטים הפלסטיני הגדול בעולם" מאז הקמתו ב-1957, דרך המצור שהטיל עליו משטר אסד ב-2015, ועד להריסת כל בתיו בהפצצות של חילות האוויר הסורי והרוסי ב-2018.

במהלך השנתיים האחרונות לקיומו תיעד הבמאי את סופו של המחנה, שהיה ביתם של 160 אלף פליטים פלסטינים.

הסופרת העיראקית אנעאם כצ'אצ'י (צילום: הומניטה)

'הסוררת' מאת אנעאם כצ'אצ'י

מבגדאד לקראקס ומפלסטין לפריס

"הסוררת" מאת הסופרת העיראקית אנעאם כצ'אצ'י פורסם לאחרונה בסדרה "מכתוב" של מכון ון ליר בשיתוף עם הוצאת פרס, בתרגומו של יותם בנשלום.

הרומן פותח צוהר להיסטוריה הישנה והחדשה, התרבותית והפוליטית של עיראק, דרך שלוש דמויות שגורלן נשזר יחדיו: תאג' אלמולוק עבד אלמג'יד, שהצליחה להתברג בעולם התקשורת הגברי וזכתה בחסותו של ראש הממשלה נורי אלסעיד בבגדאד של שנות הארבעים; מנצור אלכאדי, עמיתה הפלסטיני של תאג' אלמולוק שהיגר לוונצואלה והיה יועצו של הנשיא המנוח הוגו צ'אווס, אך לא חדל לחלום על תאג' אלמולוק שאהב בסתר עד ימי זקנתו; וודיאן אלמלאח, נגנית הכינור, שניגנה בתזמורת הסימפונית העיראקית עד שלקתה בשמיעתה משום שהעזה למרוד בבעל השררה.

ברומן עוברת המחברת בין פלסטין ופקיסטן, בין עיראק, ונצואלה וצרפת, ונעה בין זמנים ותהפוכות פוליטיות – מאירועי האביב הערבי עד לאירועים המכוננים של האומה הערבית במחצית הראשונה של המאה ה-20.

אנעאם כצ'אצ'י, שנולדה בבגדאד ב-1952, היא סופרת ועיתונאית עיראקית, בעלת תואר שלישי בלימודי המזרח התיכון, המתגוררת בפריס מאז 1979. כצ'אצ'י פרסמה כמה ספרים בערבית, בצרפתית ובאנגלית, ו"הסוררת" הוא ספרה הראשון שתורגם לעברית. ב-2004 ביימה כצ'אצ'י סרט תיעודי על חייה של הרופאה הקומוניסטית העיראקית נזיהה א-דוליימי, האישה הראשונה בעולם הערבי שכינה כשרה בסוף שנות החמישים.

בעקבות עליית מפלגת הבעת' לשלטון בראשית שנות השבעים, התייצבה א-דוליימי כמתנגדת המשטר. בשנת 1977 החליטה להגר לגרמניה, שם למדה את ההיסטוריה של ארצה. א-דוליימי מתה בגיל 85, בשנת 2007, בעוד עיראק מולדתה נמצאת תחת כיבוש אמריקאי.

יוסי אבו

פוגרום בכפר בורין

שלום עכשיו הוסיפה: "כשההנהגה הפוליטית מגבה, והממשלה מתרפסת פעם אחר פעם, מה הפלא שהאלימות ממשיכה להשתולל. שר הביטחון חייב להורות על פינוי מאחזי הפרא המהווים מוקדי אלימות".

איגוד המפיקים נגד העבודה

המאורגנת בטלוויזיה ובקולנוע

סכסוך בין איגוד המפיקים לבין ארגון אקט, המאגד את עובדי מקצועות הסט בטלוויזיה, משתק את תעשיית הטלוויזיה והקולנוע. זאת, לאחר שאיגוד המפיקים הודיע (20.1) על השבתה: כל ההפקות המתוכננות יעצרו עד להודעה חדשה.

ברקע לסכסוך עומדת מחלוקת על שעות העבודה של עובדי ההפקה. באיגוד המפיקים תירצו את ההחלטה להשבית את ההפקות "בהתנהגות אלימה של ארגון אקט". באקט הגיבו: "איגוד המפיקים רואה בנו עבדים מודרניים. לא נאפשר לצלמים, תאורנים, מאפרות, אנשי סאונד, מלבישות, נהגי משאיות ועוזרי הפקה לעבוד 18 שעות ביום על הסט בניגוד לחוק. תעשיית העבדות והניצול הסתיימה".

ארגון השחקנים שח"ם מסר כי הוא מחזק את ידיהם של חברי אקט. "לא הגיוני שעובדים ועובדות לא רואים את משפחותיהם בשל הדרישה לעבוד 14 ו-15 שעות לאורך ימים שלמים. הניסיון של גופי שידור ומפיקים לחסוך עלויות של ימי צילום נוספים על חשבון עובדים ועובדות הוא מצב בלתי נסבל. אנו מביעים סולידריות עם אחינו על סט הצילומים".

מסרבות - שנה למכתב השמיניסטים

פאנל דוברים ממכתבי השמיניסטים לאורך השנים
יום חמישי, 27.1, בשעה 18:00; האירוע יתקיים באופן מקוון; פרטים נוספים בעמוד הפייסבוק של מסרבות

מק"י - מושב הוועד המרכזי

על סדר היום: בחירות לוועדות הוועד המרכזי
יום שישי, 28.1, בשעה 14:00; אולמי עוואדיה, שפרעם

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

נערות במדים / לאונטין סגן

גרמניה, 1931, 88 דקות (גרמנית, כתוביות באנגלית)
מוצ"ש, 29.1, בשעה 20:00; אחד העם 70, ת"א

השבוע באתר "זו הדרך"

ממשלת שמאל חדשה בצילה, סכסוך עבודה בחברת סופרבוט, הרחבת ההתנחלויות ברמת הגולן, הרס בתים במסאפר יטא, ועוד...
zoha.org.il

מתנחלים תקפו (21.1) פעילי שלום שהגיעו לסייע לחקלאים פלסטינים בכפר בורין שמדרום לשכם בשטחים הפלסטיניים הכבושים. רעולי פנים תקפו פעילים באלות ובאבנים והציתו מכונת של אחד הפעילים. ארבעה פעילים פונו במצב קל לבית החולים בילינסון ואחרים קיבלו טיפול רפואי בכפר חווארה הסמוך.

לדברי הפעילים מארגון רבנים לזכויות אדם ומקואליציית המסיק, כ-15 רעולי פנים הגיעו מהמאחז הסמוך גבעת רונן ותקפו אותם. בתיעוד המקרה נראים כמה רעולי פנים מיידים אבנים לעבר המכונת של הפעילים ואז שופכים דלק לתוכה. המכונת עלתה באש. לדברי הפעילים הישראלים, כוחות צבא הגיעו למקום רק לאחר שהתוקפים עזבו.

רבקה ויטנברג, שהותקפה בידי המתנחלים, מסרה לעיתונאים: "30 פעילים מתל אביב ומכפר סבא הגיעו לשתול עצי זית. פתאום ירדו רעולי פנים, שרפו רכב, זרקו עלינו אבנים והכו באלות. זו הייתה הפעם הראשונה שראיתי זאת במו עיניי". לדברי יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), "התמונות הקשות מבורין הן מעשה ידי פושעים שמקבלים גיבוי ממשלתי. הממשלה מרחיבה את תקציבי ההתנחלויות, בכיריה מכנים את המתנחלים 'טובי בנינו' ועושים עסקאות עם אביתר ועם חומש. מדיניות העמקת הכיבוש היא הבסיס לאלימות המתנחלים".

זו לא הייתה הפעם הראשונה בה הותקפו פעילי רבנים לזכויות אדם באזור. באפריל הותקף הרב אריק אשרמן, אחד הפעילים המוכרים בארגון, במאחז מעלה אהוביה שפונה זמן קצר קודם לכן בידי הצבא. בעקבות התקיפה נזקק אשרמן לטיפול רפואי. אבי דבוש, מנכ"ל רבנים לזכויות אדם, אמר לאחר התקיפה: "אלימות המתנחלים היא אות קין של ממש על מצחה של החברה הישראלית. אלימות זו מופנית כלפי כל מי שמסרב לקבל את תפיסת העליונות היהודית".

אבלים על מותו של

יעקב איתן

ומשתתפים בצער המשפחה

סניף תל אביב ומחוז ת"א-יפו של מק"י

תנחומינו למשפחה

על מותו של

יעקב איתן

המחלקה לקשרי חוץ של מק"י

מערכת "אל-אצל-אל" התיקון

מרכינה ראש באל על מותו של הקורא היקר

יעקב איתן

ומוסרת תנחומים לאשתו סוזן ולכל בני המשפחה

ת"ד 26205, ת"א 6126102, מל' 03-6293944, zohaderekh@gmail.com

אתר זו הדרך zoha.org.il :מק"י maki.org.il info@maki.org.il